



**Ваше Блаженство,  
Ваше Преосвященство,  
Ваше Высокопреподобіє, отець Ректор!**

Від імені викладачів і учнів ВДС і від себе особисто дозволяю щиросердечно привітати Вас, всечесний отець Ректор, професорсько-викладацьку корпорацію і студентів КДА зі славним ювілеєм: 300-літтям цього центру вищої духовної освіти в Україні. Хочу побажати Вам від Бога успіхів в освоєнні богословських наук, духовному зростанні, плідній праці на славу Української Православної Церкви і для блага народу нашої Української держави.

Я дуже дякую за запрошення на це святкування і мені вельми приємно бути на цих урочистостях, оскільки частина мого життя і праці пов'язані з перебуванням у стінах КПА, де тепер знаходиться цей розсадник духовної освіти.

Власне кажучи, звідси, з Лаври, і бере свій початок богословська наука, коли в 1632 р. свт. митрополит Петро (Могила) об'єднав Лаврську школу з Братською школою на Подолі і став засновником знаменитої Києво-Могилянської колегії. Викладання в колегії проводилось тоді за курсом вищої школи, хоча польський уряд не хотів визнати за нею цього права. І лише потім, коли змінилися обставини, цар Петро I 17 серпня 1700 р. в одному із своїх указів назвав її академією, хоча і до того вона мала право на навчання не тільки піітики і риторики, але й філософії і богослов'я. Викладання проводилось на грецькій, латинській, слов'янській і польській мовах. 26 вересня 1701 року колишня Братська школа вже називається академією, а у викладанні предметів, крім класичних мов, вживалась і слов'яно-російська.

Після того, вважають історики, до кінця 1760 р. настала доба повного розквіту Києво-Могилянської Академії. Важливими в той



час є здобутки “судової автономії”. Бувало ж так, що над студентами “кару чинили”, тобто, знявши сорочку “батогами били, щоб друзі не свавільничали”. Але не суворою дисципліною славилась Академія, а своїми студентами, які гарно співали, особливо коли академічним хором керував український композитор Артем Ведель.

Вивчення філології там знаходилось на високому рівні. Досить сказати, що власне київські вчені, такі як Феофілакт Лопатинський, Яків Блонидький та інші, приймали головну участь у виправленні слов'янської Біблії в Москві. Переважна більшість просвітителів Сибіру були вихованцями Київської Академії — митрополити: Тобольський Іоанн Максимович і Філофей Лецидінський; Іркутські святителі: Інокентій, Софроній та інші. Вони робили переклади Євангелій, літургій, катихізису, молитовників на так звані “иностранческие языки”, тобто, мови: черемиську, чуваську, мордовську, самоїдську, алеутську, корейську, ногайську та інші (крім української, яка вважалась “малоросийским наречием русского языка”).

Київська Академія мала великий вплив на розвиток освіти і в інших слов'янських країнах, а в першу чергу на Москву, де поширювались книги так званої “литовської печаті”. Їх перекладали на “московское наречие”, а згодом там була заснована і Московська Академія.

На початку XIX ст. всі чотири духовні академії були перетворені в суто духовні вищі школи, які, на жаль, після 1917 р. перестали існувати.

Що стосується Київської Духовної школи, то вона, як знаємо, відродилась після Другої світової війни як Духовна Семінарія, потім, в 1960 р. була закрита і знову відкрита лише в 1989 році. Але це вже новітня історія.

Хочеться вірити, що тут будуть відроджуватись древні традиції і богословська наука досягне високого рівня розвитку. Дай-то, Боже!

*Ректор, викладачі та учні Семінарії*